

Střední
Zdravotnická
Škola
Pardubice

Významní evropští sociologové

Autor: Mgr. Václav Štěpař

Vytvořeno: březen 2014

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ANOTACE

- **Kód DUMu:** VY_6_INOVACE_1.ZSV.18
- **Číslo projektu:** CZ.1.07/1.5.00/34.0851
- **Vytvořeno:** březen 2014
- **Ročník:** 2. ročník – střední zdravotnická škola (RVP-ZA)

Vzdělávací oblast	Společenskovědní vzdělávání
Vzdělávací obor	Základy společenských věd
Tematický okruh	Sociologie

- **Anotace:** Prezentace je zaměřena na významné evropské sociology, jsou předloženy jejich zásadní teze a postoje. Součástí je ověřovací část.

AUGUST COMTE (1798–1857)

- Francouz, **zakladatel sociologie.**
- zakladatel směru pozitivismus – věda by se měla zabývat fakty, která jsou podložena zkušeností.
- společnost je potřeba zkoumat vědecky.
- třeba zkoumat **společenský řád**(statika) a **vývoj**(dynamika).
- věda musí projít 3 stádii – **teologickým, metafyzickým a pozitivním** – vědeckým.
- sociologie by měla **předvídat** a **ovlivňovat** společenské chování.

HERBERT SPENCER (1802 – 1903)

- kritika historické vědy.
- vychází z empirických faktů.
- **organicismus** = lidskou společnost s jejími institucemi považuje za formu nadorganického bytí – např. podobně jako společenství sociálně žijícího hmyzu.
- **evolucionismus** = změna ze stavu relativně nevymezeného, nekoherentního, homogenního ke stavu relativně vymezenému, koherentnímu a heterogennímu
- společnosti **jednoduché** vs. **společnosti vojenské a průmyslové**.

ÉMILE DURKHEIM (1858–1917)

- Francouz, společnost nutno zkoumat **podobně důkladně** jak **přírodní vědy**.
- **sociální fakt** – vnější společenské normy a hodnoty mající donucovací charakter.
- **anomie** – pocit zbytečnosti, nezařazenosti, viz anomická sebevražda.
- typologie sebevražd
- zabývá se problematikou **dělby práce** – ta může *nahradiť* náboženství.
- **organická** a **mechanická** solidarita.

MAX WEBER (1864–1920)

- Němec, považován za **zakladatele moderní sociologie**.
- zabýval se také politologií, **příznivce některých Marxových myšlenek**.
- zabýval se vztahem **byrokracie a moderní politiky**.
- zkoumal **náboženství** ve vztahu ke společnosti.
- **sociální jednání** – jednání zaměřeno na druhé. Prší, půjčím příteli deščík.
- **panství** – legální, tradiční, charismatické.

VILFREDO PARETO (1848 – 1923)

- italský sociolog.
- rozděluje lidské jednání na **logické** a **mimologické**.
- **reziduum** – predispozice k určitému stylu jednání, jsou společné všem lidem.
- **derivace** – racionalizace iracionálního chování. Člověk má snahu, aby jeho jednání působilo racionálně před ním samým i jeho okolím.
- dělení lidí na **vládnoucí** a **ovládané**.
- 2 typy elit: **lišky**(mazané) a **lvi**(siloví).

OVĚŘENÍ

- Co je to pozitivismus?
- Vysvětlete pojem sociální statika.
- Jak se liší sociální jev od sociálního faktu?
- Co je to teorie rezidua podle Pareta?
- Jaké druhy společností Spencer rozlišoval?

Zdroje

GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. Vyd. 1. Praha: Argo, 1999. 595 s. ISBN 80-7203-124-4.

LINHART, Jiří, ed., VODÁKOVÁ, Alena, ed. a KLENER, Pavel, ed. Velký sociologický slovník. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1996. 2 sv. ISBN 80-7184-311-3.

ZUBÍKOVÁ, Zdeňka a DRÁBOVÁ, Renáta. Společenské vědy v kostce: pro střední školy. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 2007. 188 s. V kostce. ISBN 978-80-253-0190-6.

<http://www.dejiny sociologie.cz/vilfredo-pareto/>

DĚKUJI ZA POZORNOST.